

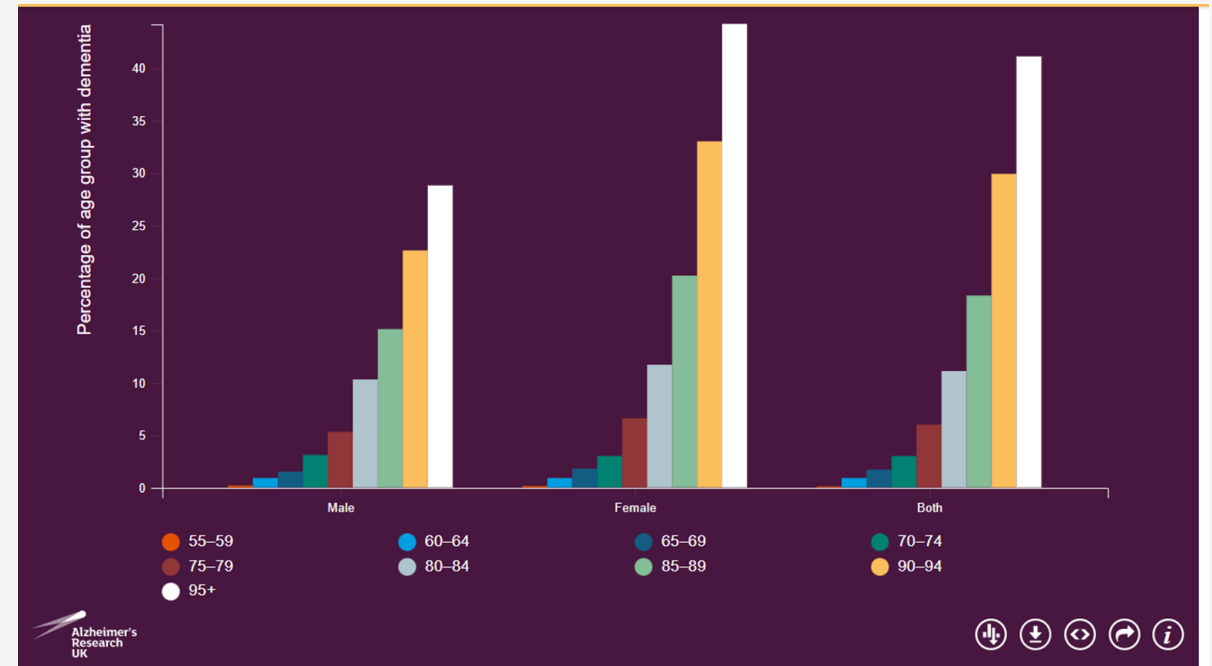
Kohti kansallista muistipalvelupolkua

Pia Pulkkinen, asiantuntija ja Teija Hammar, johtava asiantuntija
Etelä-Suomen Yta: Ajankohtaisteema - Ikäihmisten palvelujen kehittäminen 30.03.2022

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Väestö ikääntyy – muistisairauden kanssa elävien arvioidaan yleistyvän

- 85 vuotta täyttäneiden määrän arvioidaan kaksinkertaistuvan vuodesta 2020 vuoteen 2040 tultaessa (Tilastokeskus, [väestöennuste](#))
- Alle 80-vuotiaista vajaan 10 prosentin arvioidaan sairastavan etenevää muistisairautta, kun 90 vuotta täyttäneillä esiintyvyys on korkeimmillaan n. 40 prosenttia ([Prince et al. 2014 Dementia UK: Update \(Second edition\)](#))
- Myös työikäiset sairastuvat muistisairausiin

Source: Prince, M et al (2014) Dementia UK: Update Second Edition report produced by King's College London and the London School of Economics for the Alzheimer's Society

Elintapaohjaus ja oikea-aikainen hoito säilyttää elämänlaatua ja toimintakykyä

- **THL:n FINGER-tutkimus:**

- Elintapojen muuttaminen terveellisemmiksi myös ikääntyneenä, voi säilyttää muisti- ja ajattelutoimintoja ja pienentää riskiä muistihäiriöihin ([FINGER-toimintamalli](#))
- Väestötutkimuksissa käytössä [CAIDE](#)-riskitesti ja elintapaohjauksen vaikutusten seuranta useiden vuosien ajan

➤ **Riskien ja muistioireiden varhainen tunnistaminen on tärkeää**

Muistisairauksien varhaisen toteamisen kansallinen palvelupolkumalli -hanke

- Tarkoituksena on edistää muistisairauksien varhaista tunnistamista, sujuvoittaa muistisairaahan henkilön palvelu- ja hoitoketjua sekä vahvistaa elintapaohjausta palvelupolun eri vaiheissa luomalla kansallinen palvelupolkumalli
- Hanke toteuttaa Ikäohjelman tavoitteita ja linkittyy Tulevaisuuden Sote-keskus -ohjelmaan
- Aikataulu 1.8.2021 – 31.12.2023
- Rahoitus: sosiaali- ja terveysministeriön [Kansallinen ikäohjelma](#)

Kansallinen muistipalvelupolku – varhaisesta tunnistamisesta hoitoon

- **Kehittää palvelupolkuja ihmisten tarpeista lähteväksi kokonaisuudeksi**
 - Varhainen tunnistaminen ja riskiryhmien löytäminen
 - Oikea-aikainen polulle pääseminen
 - Yksilölliset ratkaisut ja tuki
 - Saumaton hoitopolku ja siirtymien sujuvoittaminen palvelujen välillä
- **Kytkeä yksilöllinen elintapaohjaus osaksi polkua**
 - Liikunta, ravitsemus, kognitiiviset harjoitteet, sosiaalinen toiminta
 - ennaltaehkäisyyn ja toimintakyvyn ylläpitämisen näkökulman vahvistaminen; FINGER-toimintamallin jalkauttaminen

Mallin kehittäminen yhteistyössä osallistamalla

- Yhteistyöverkosto, jossa on mukana alan asiantuntijoita sote-organisaatioista, järjestöistä, oppilaitoksista, kunnista ja alueilta
 - Hyödynnetään kehitettyjä käytäntöjä ja suosituksia
- Yhteistyö FINGER-toimijoiden kanssa
- Kokemustoimijoiden mukanaolo
- Läheisten roolin huomioiminen
- Verkostotapaamisia ja –työpajoja
 - Mm. muistipolkukahvit, yhteistyötä Muistiliiton ja Alzheimer European kanssa
- Kerätään ja hyödynnetään tietoa hyvinvointialueiden sote-organisaatioilta ja järjestöiltä
- Verkostoyhteistyömenetelmien hyödyntäminen

Esille nousutta tähän mennessä

- Toimintatapa on osoittanut verkoston sitoutuneisuutta hankkeeseen
 - Vapaasti muodostunut verkosto
 - Aito vaikuttaminen ja kuuleminen
 - Aihealue koetaan tärkeäksi
- Nostanut esiin
 - Alueiden palveluissa ja palveluketjuissa on yhtäläisyyksiä ja eroja
 - Varhaisen tunnistamisen haasteina mm. monikulttuuriset ja kielelliset seikat
 - Terminologiset kysymykset

Kiitos!

Kuva: Pixabay

Yhteystiedot

- VTM, BSc, asiantuntija Pia Pulkkinen pia.pulkkinen@thl.fi
- TtT, johtava asiantuntija Teija Hammar teija.hammar@thl.fi
- [THL:n hankesivu: thl.fi/hankesivu](https://thl.fi/hankesivu)
- [Tilaisuuksia: 7.9.22 Kohti kansallista muistipalvelupolkuja: Aivoterveysten edistäminen ja FINGER-toimintamalli](#)